

Öppet brev 2 till Mönsterås kommuns lekmannarevisorer

Till: Mönsterås kommuns lekmannarevisorer:

Ewa Klase (S) ewa.klase@monsteras.se

Jan Englund (M) jan.englund@monsteras.se

Lars Nilsson (S) lars.nilsson@monsteras.se

Ove Blomqvist (C) ove.blomqvist@monsteras.se

Peder Samuelsson (S) peder.samuelsson@monsteras.se

Kopia: Mönsterås kommun kommun@monsterås.se för registrering i diariet

Utred riktlinjerna för Mönsterås kommuns betalningsberedskap

En kommun med en budget på en miljard kronor bör i regel ha en kassa eller tillgänglig likviditet på 50 till 150 miljoner kronor (motsvarande 5 till 15 procent av omsättningen eller budgeten), beroende på hur effektivt koncernkontosystem och checkkrediter används.

Faktorer som styr likviditetsbehovet

Koncernkonto: Om kommunen delar ett Koncernkontosystem med sina bolag kan kassan hållas lägre eftersom överskott och underskott utjämnas centralt.

Betalningsberedskap: Många kommuner sätter upp likviditetsmål baserat på antal betalningsdagar (ofta 30–60 dagar) av löpande utgifter.

Kreditlösningar: En beviljad checkkredit eller kontoordinarie hos banken minskar behovet av att binda stora summor i rena kontanter.

Tumregler för god betalningsberedskap

- Likviditetsreserv i absoluta tal: Ofta räknar man med att en kommun bör ha minst 30–50 miljoner i fri likviditet oavsett storlek för att hantera oväntade kriser, och uppåt 10 % av budgeten (100 miljoner) om det pågår stora externa projekt.
- Finanspolicy: Det är kommunfullmäktige som i kommunens egna finanspolicy fastställer de konkreta nyckeltalen och målen för lägsta tillåtna likviditet

Så till saken.

När kommunstyrelsen under 2023 köpte Folkets Hus i Blomstermåla så var kommunalrådet Anders Johansson (C) och kommunchefen Fredrik Johansson tvungna att besöka Ålems Sparbank för att akut låna 675 000 kronor. Lånehandlingen, som bifogas, klassades som

konfidentiell! För vem eller vilka ville Anders Johansson (C) och Fredrik Johansson hemlighålla detta?

Om en överför förhållandet i Mönsterås kommun till den privata sfären så ser det ut på följande sätt:

- 1) Mönsterås kommun har en budget på över en miljard kronor.
- 2) 675 000 kronor utgör därmed 0,000675 i förhållande till Mönsterås budget.
- 3) För en genomsnittlig löntagare i Sverige med 43 000 kronor i månadslön blir årslönen 516 000 kronor. Det skulle innebära ett lån på cirka 350 kronor. Hur vanligt är det att en husköpare går till banken och lånar ett sådant belopp?

Detta är ju häpnadsväckande!

I det till er mailade öppna brev nr 1 lyfter jag frågan om kommunchefen Fredrik Johanssons roll i fastighetsköpet. Jag skrev:

"Som kommunchef förväntas Fredrik Johansson leva upp till dessa krav:

- *Kommunchefen är anställd för att leda förvaltningen.*
- *Saklighet och opolitisk rådgivning är ett lagkrav i grunden.*
- *Att säga ifrån om lagar bryts eller om beslut hotar grundläggande funktioner är ett yrkesansvar.*

Så frågan är: levde Fredrik Johansson upp till dessa krav?"

Denna fråga kan även ställas i detta sammanhang.

Men det finns ytterligare en aspekt som är intressant, den att Mönsterås kommun har forcerat försäljning av fastigheter under senaste mandatperioden.

Statistiken är följande:

- 2022 såldes 2 fastigheter för sammanlagt 675 000 kronor
- 2023 såldes 9 fastigheter för sammanlagt 2 645 355 kronor
- 2024 såldes 3 fastigheter för sammanlagt 3 137 390 kronor
- 2025 såldes 10 fastigheter för sammanlagt 4 500 770 kronor

Att sedan fastigheterna såldes till halva priset av marknadsvärdet ger ju intryck av att det finns ett akut behov av att få in kontanter.

Så frågan är, hur står det egentligen till med Mönsterås betalningsberedskap?